

Предлог представника српске Комисије за тајне гробнице жртава које су убили комунисти да заједно са колегама из Словеније и Хрватске напишу све убијене током и после Другог светског рата на просторима бивше Југославије, прихватају историчари из тих земаља.

- Већ смо разговарали са колегама из Словеније и Хрватске и заједно ћемо тражити средства. Прави попис жртава никада није урађен из политичких разлога. База података на сајту, коју ми правимо могла би тако да прерасте у попис свих жртава у целој Југославији, почевши од 6. априла 1941. Тако би се коначно утврдиле праве размере грађанског и антинацистичког рата, као и револуције. Више не би било места за митове и предрасуде о карактеру ових сукоба - каже за „Блиц“ историчар Срђан Цветковић, секретар Комисије за тајне гробнице.

Он напомиње да препрека у таквом раду неће бити различите претпоставке о броју убијених, као на пример у Јасеновцу, јер у пописивање жртва нема претпоставки, већ се уписује свако име за које постоји доказ.

Професор Митја Ференц, члан словеначке комисије, подржао је предлог и напоменуо да већ сарађује са колегама из Србије.

- Ми имамо сада различите методологије рада у попису жртава, али можемо и да их објединимо. Са колегама из Србије већ одлично сарађујемо. Имамо заједнички пројекат „Суочавање са комунистичком репресијом у Србији и Словенији“ - каже Ференц, професор Филозофског факултета Универзитета у Љубљани.

Др Владимир Геигер са Хрватског института за повјест, рекао је за „Блиц“ да подржава идеју о заједничком попису жртава и да историчари не могу имати ништа против тога, већ само појединци због личних или политичких побуда.

- Главни аргумент је то што питање жртава није питање једног народа, него свих који су живели на простору Југославије. Да би се разумело страдање једних, мора се разумети све. Ниједан попис у бившој СФРЈ није урађен ваљано. Биће сада тешко, али заједно ћемо нешто урадити - уверен је др Геигер.

Цветковић оцењује да је српска комисија успела да уради више од колега у Словенији и Хрватској када је реч о попису жртава зато што је имала доступне архиве Озне. С друге стране, у Словенији и Хрватској се отишло много даље у откривању масовних гробница и екскумације.

Као основ може послужити сајт који је српска комисија почела да прави. На њему се сада пописују жртве које су из идеолошких разлога убиле партизанске јединице. До сада је у Србији пописано 36.000 тих жртава, а на сајт су до сада унети комплетни подаци за њих 26.909.

- Такав сајт је стално активан, јер нам родбина жртава доставља фотографије и документа. Да би успели да попишемо све жртве неопходна нам је и помоћ јавности. Смисао сајта је да грађанима помогне, али и комисији да допуни документацију - објашњава Цветковић.

- Сајт треба да буде јавни сервис грађанима у поступцима рехабилитације и реституције
- напомиње Цветковић.

На сајту ће ускоро наћи и све лоциране масовне гробнице жртава, које су убили комунисти. Засад је лоцирано 209 гробница.

(Блиц)